

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Ústav pro dějiny umění

Studium dějin výtvarného umění na FF UK

Den otevřených dveří 14. ledna 2023

Stručná historie výuky dějin umění na Univerzitě Karlově

1850 – na přímluvu hraběte Lva Thuna se prvním profesorem české archeologie a historie umění stal J. E. Vocol.

1871-1874 – po smrti Vocela zůstalo místo profesora archeologie a dějin umění neobsazené.

1874 – Profesorem jmenován německy nacionalisticky orientovaný A. Woltmann.

1878 – po aféře s českými studenty Woltmann odchází do Štrasburku.

1882 – rozdělení univerzity na českou a německou část.

1883 – profesorem dějin umění jmenován estetik Miroslav Tyrš.

1884 – 1904 – po smrti Tyrše suploval výuku dějin umění O. Hostinský.

1897 - dějiny umění začal přednášet Hostinského žák, soukromý docent Bohumil Matějka (hab. 1896).

1897 - habilitace Karla Chytila, badatele kulturněhistorické orientace.

1904 – K. Chytil mimořádným profesorem. O profesuru se ucházel také v roce 1902 ve Vídni habilitovaný M. Dvořák.

1907 – založení C. a K. Kabinetu pro dějiny umění

1911 – K. Chytil jmenován řádným profesorem a vedoucím Semináře dějin umění, schválení stanov Semináře.

Stručná historie výuky dějin umění na Univerzitě Karlově

1922 – Seminář proměněn v Ústav a Seminář dějin umění, přednosta K. Chytil.

1923 – přestěhování Ústavu a Semináře dějin umění z Klementina do Břehové ulice, založení tzv. Historicko-uměleckého ústavu Msgra. F. Lehnera.

1925 – Kondakovovi žáci založili tzv. Seminarium Kondakovianum.

1927 – V. Birnbaum po odchodu K. Chytila do důchodu jmenován řádným profesorem. Vedením druhého semináře se ujal A. Matějček.

1927 – na Ústavu začal přednášet historik umění a katolický kněz Josef Cibulka.

1929 – na žádost V. Birnbauma zřízeno oddělení pro byzantské a východoslovanské dějiny umění, jehož vedoucím se stal prof. N.L. Okuněv.

1939 – uzavření českých vysokých škol

1945 – obnovení výuky, zrušení německé univerzity – český ústav převzal knihovnu a fototéku německého Institutu dějin umění.

1948 – komunistický puč, následná degradace ústavu na řadovou katedru.

1971 – spojení Katedry dějin umění a katedry estetiky pod novým názvem Katedra dějin umění a estetiky.

Stručná historie výuky dějin umění na Univerzitě Karlově

1985 – přestěhování Katedry dějin umění do podkroví v Celetné 20; studium je výrazně omezeno, obor se neotevívá každoročně, v ročníku nejvýše 3-5 studentů.

1989 – listopadová revoluce a návrat svobody

1990 – rozdělení Katedry dějin umění a estetiky na samostatné katedry.

1993 – katedra opět přejmenována na Ústav pro dějiny umění; obnova ústavu pod vedení prof. Petra Wittliche

2006 – zavedení dvoustupňového „boloňského“ systému studia (bakalářské a navazující magisterské studium)

2020 – výročí Ústavu pro dějiny umění – uspořádání výstavy „Dějiny umění ve smyčkách“ doby v Karolinu, vydání rozsáhlé monografie „Století Ústavu pro dějiny umění na FF UK“

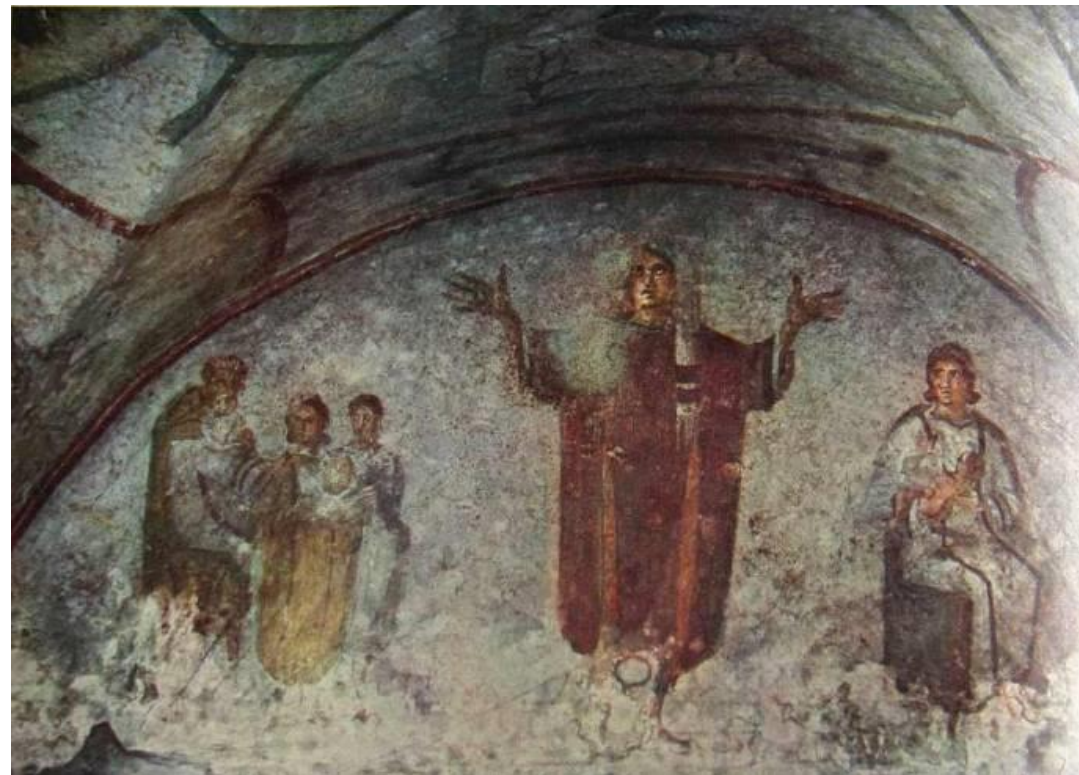
Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Antické umění

prof. PhDr. Jan Bažant, CSc.

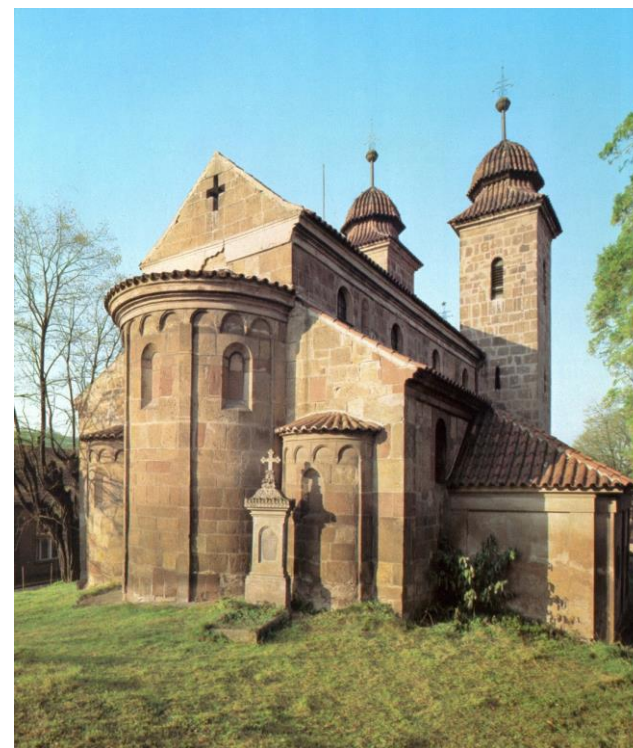
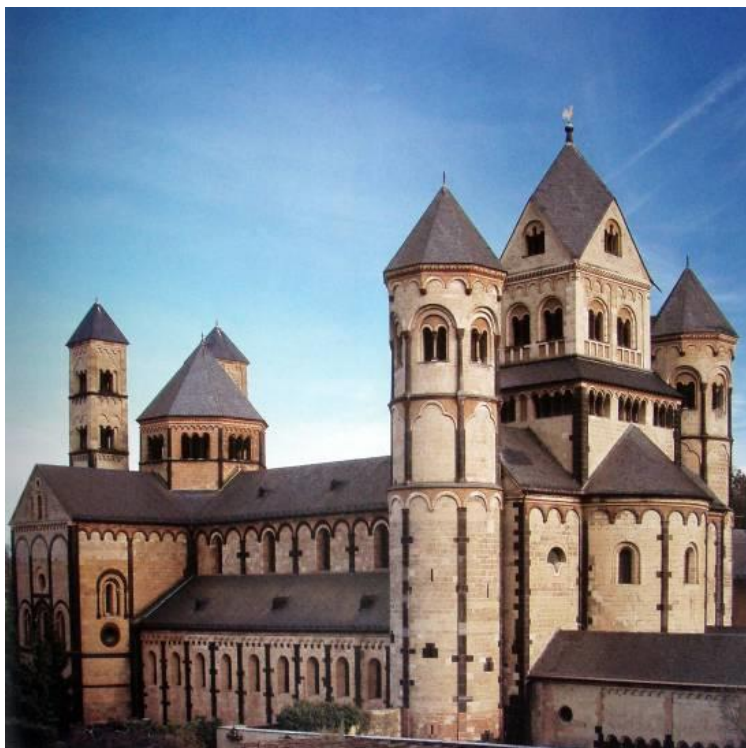
Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Raně křesťanské umění

prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D.

Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Románská architektura

Ing. Petr Macek, Ph.D.

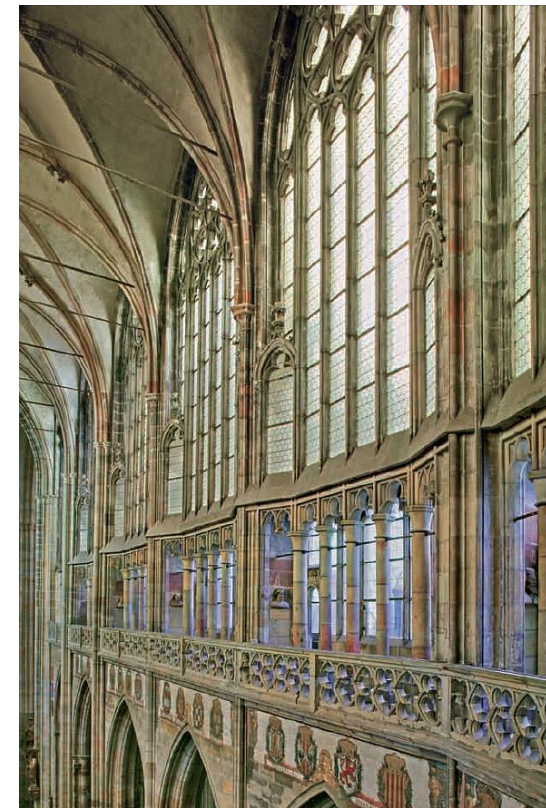
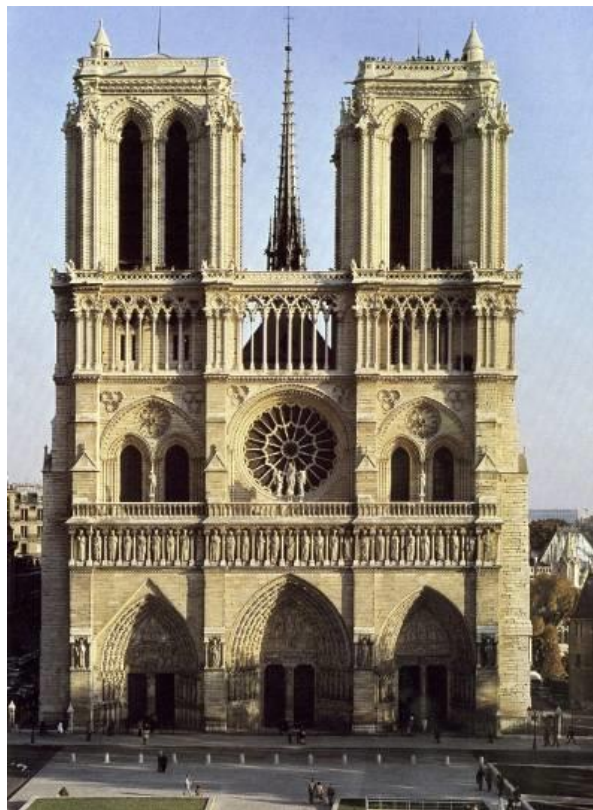
Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Románské sochařství a malířství

prof. PhDr. Michaela Ottová Ph.D. / PhDr. Jan Klípa, Ph.D.

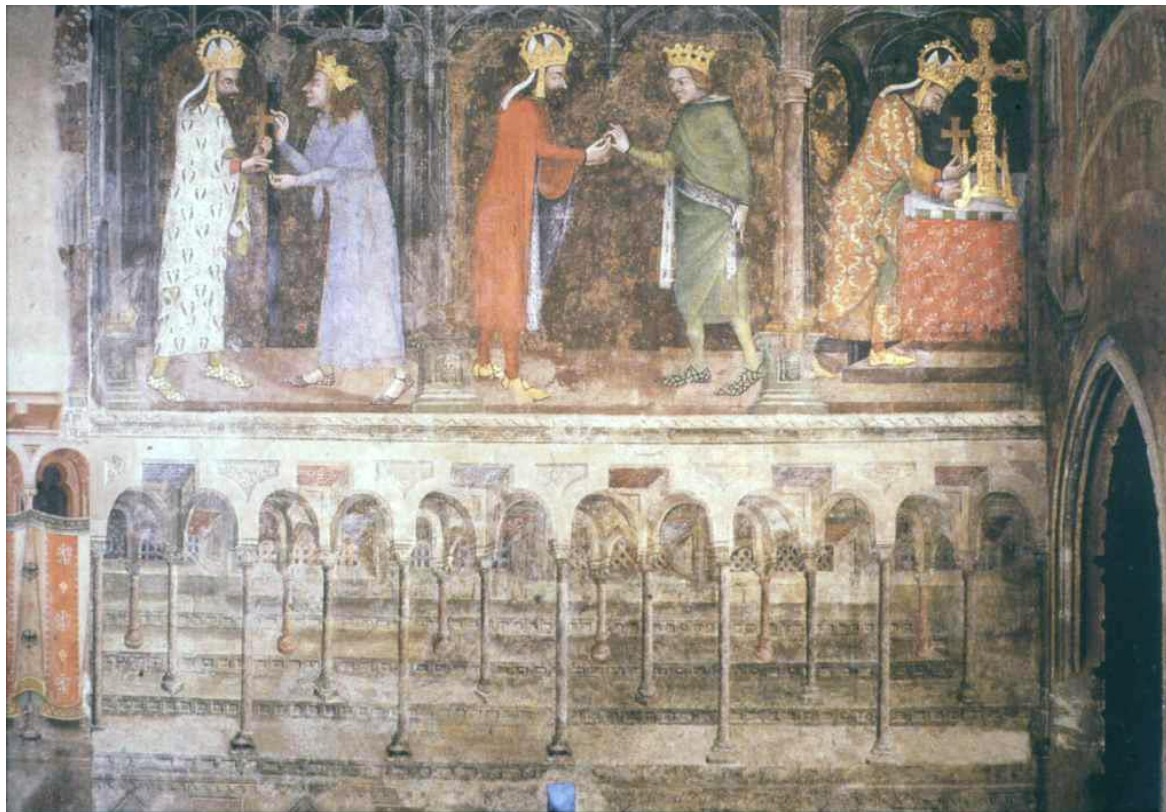
Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Gotická architektura

Ing. Petr Macek, Ph.D.

Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Gotické malířství

prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D. / PhDr. Jan Klípa, Ph.D. / Mgr. et Mgr. Jan Dientstbier, Ph.D. et Ph.D.

Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Gotické sochařství

prof. PhDr. Michela Ottová, Ph.D.

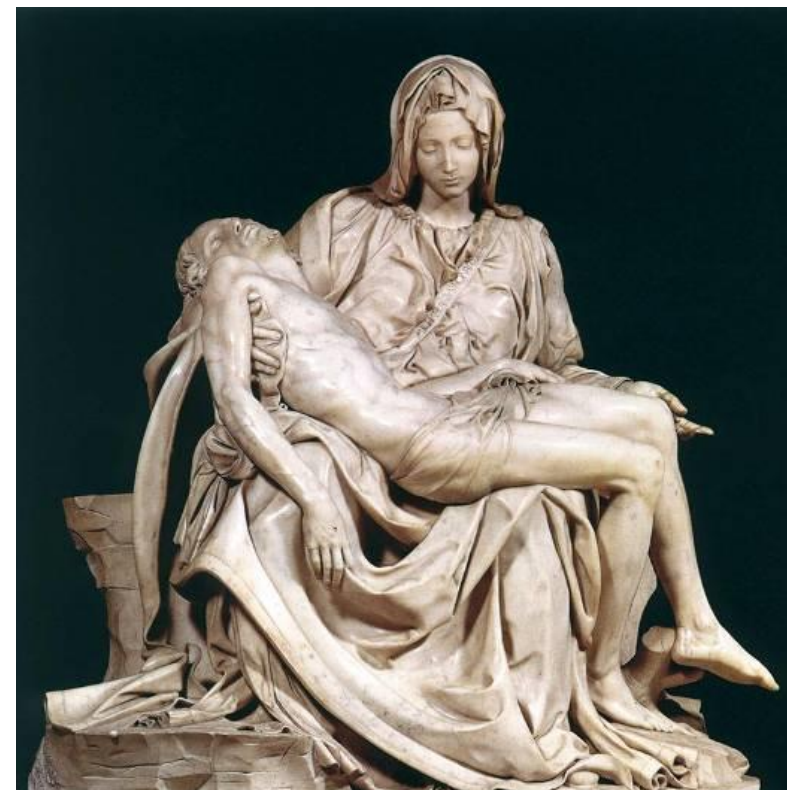
Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Renesanční architektura

doc. PhDr. Richard Biegel, Ph.D. / Ing. Petr Macek, Ph.D.

Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Malířství a sochařství renesance a manýrismu

PhDr. Tomáš Murár, Ph.D. / Mgr. Kateřina Adamcová, Ph.D.

Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Barokní architektura

Ing. Petr Macek, Ph.D. / doc. PhDr. Richard Biegel, Ph.D.

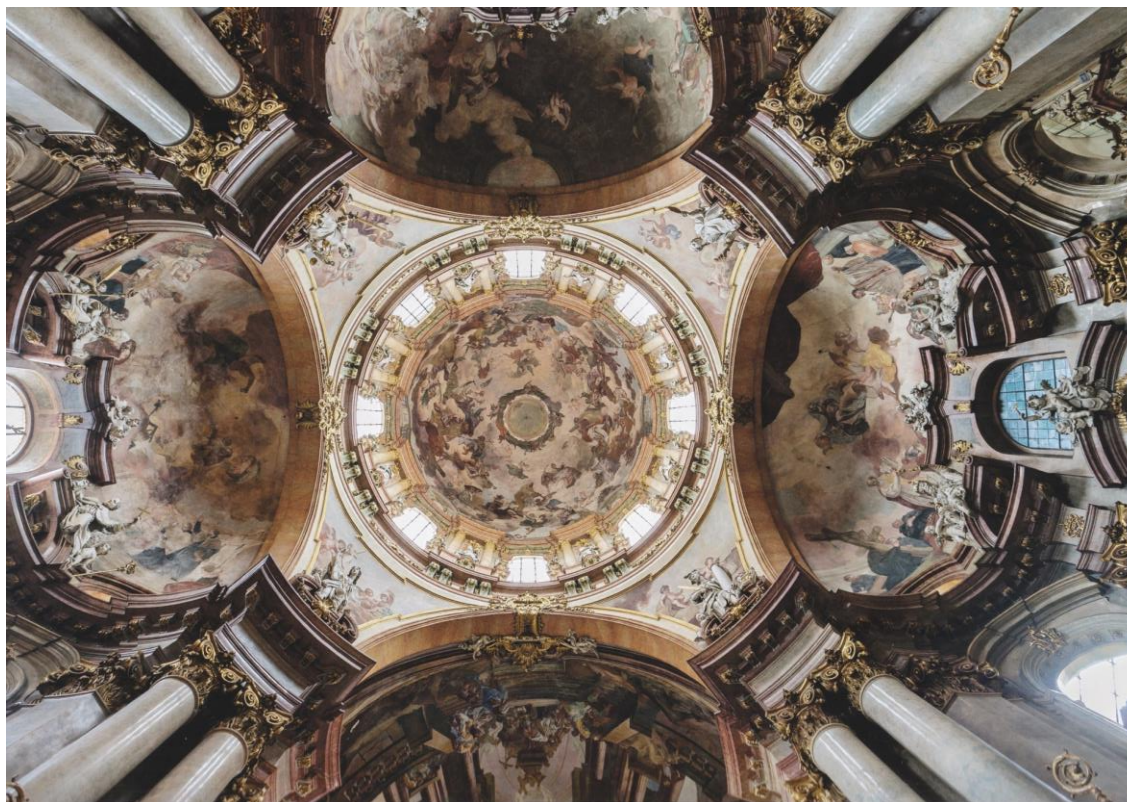
Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Barokní sochařství

Mgr. Kateřina Adamcová, Ph.D.

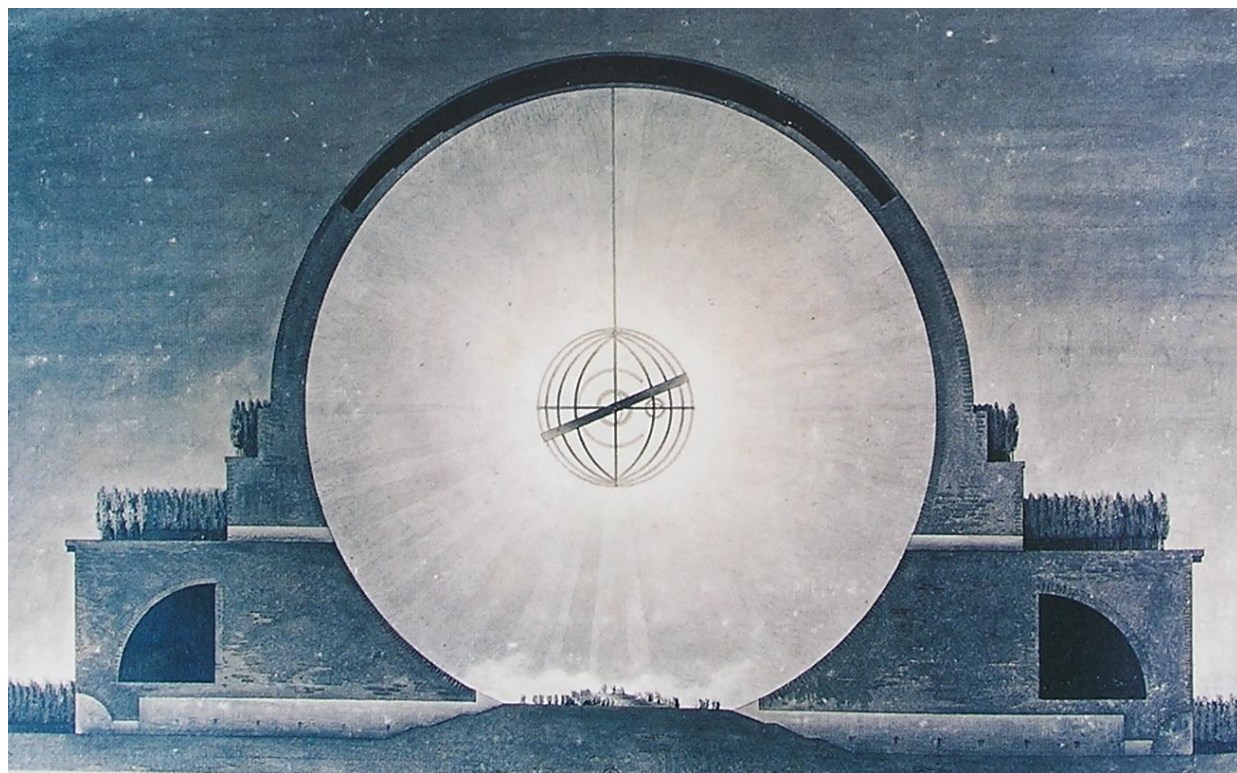
Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Barokní malířství

prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D. / PhDr. Martin Mádl, Ph.D. / PhDr. Štěpán Vácha, Ph.D.

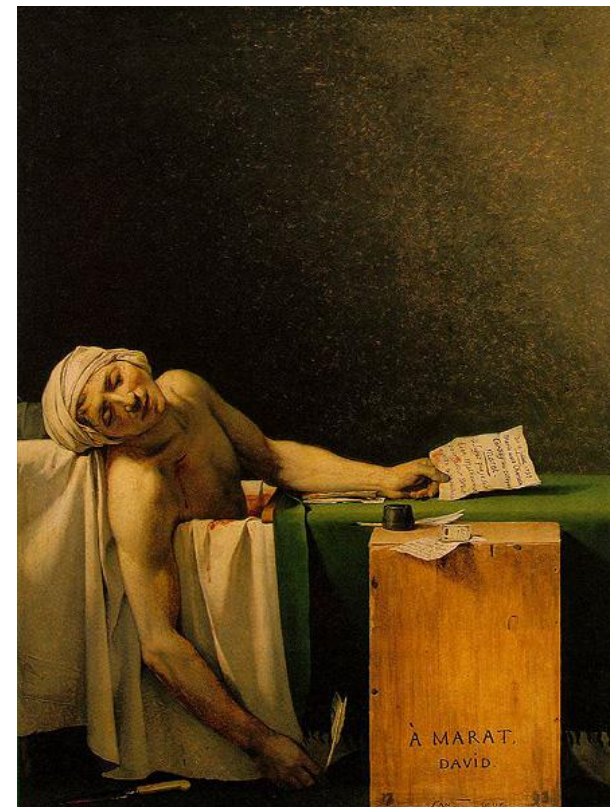
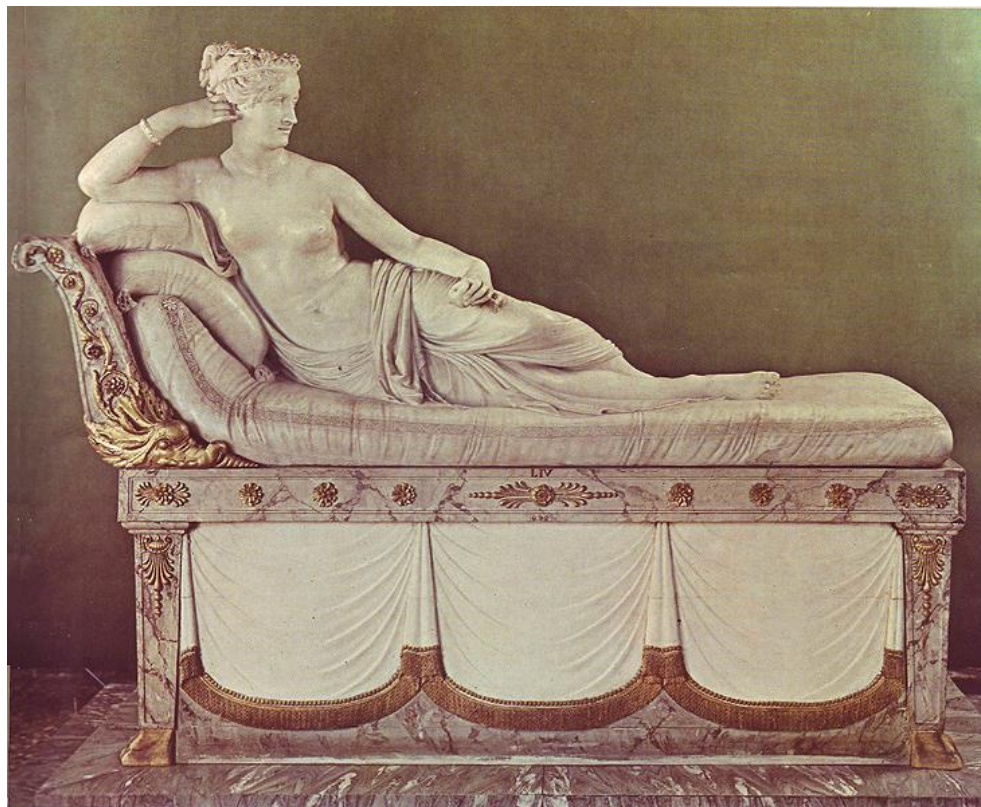
Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Architektura a urbanismus 19. století

doc. PhDr. Richard Biegel, Ph.D.

Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Sochařství a malířství 19. století

PhDr. Petr Šámal, Ph.D.

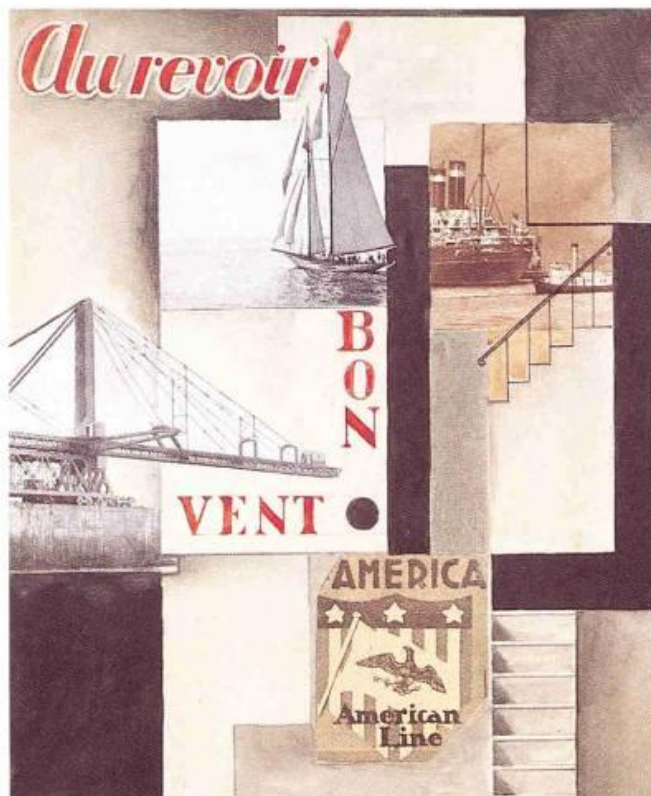
Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Umění kolem roku 1900

doc. PhDr. Marie Rakušanová, Ph.D.

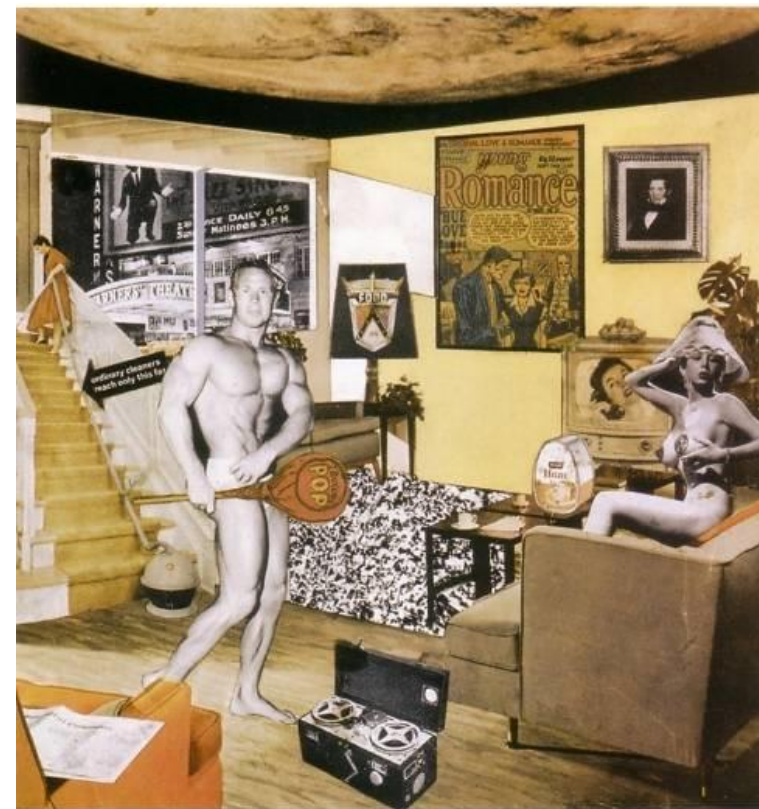
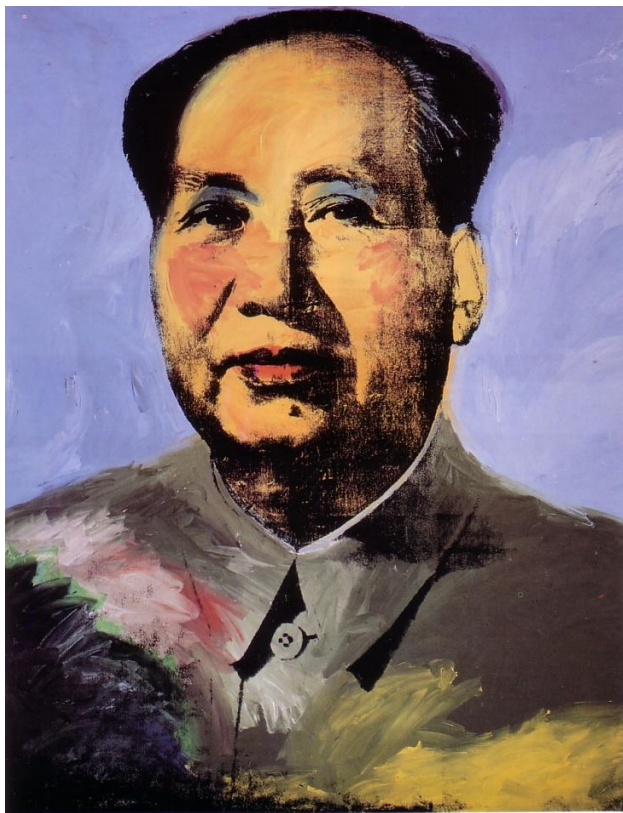
Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Umění první poloviny 20. století

doc. PhDr. Marie Rakušanová, Ph.D.

Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Umění druhé poloviny 20. století

prof. PhDr. Marie Klimešová, Ph.D.

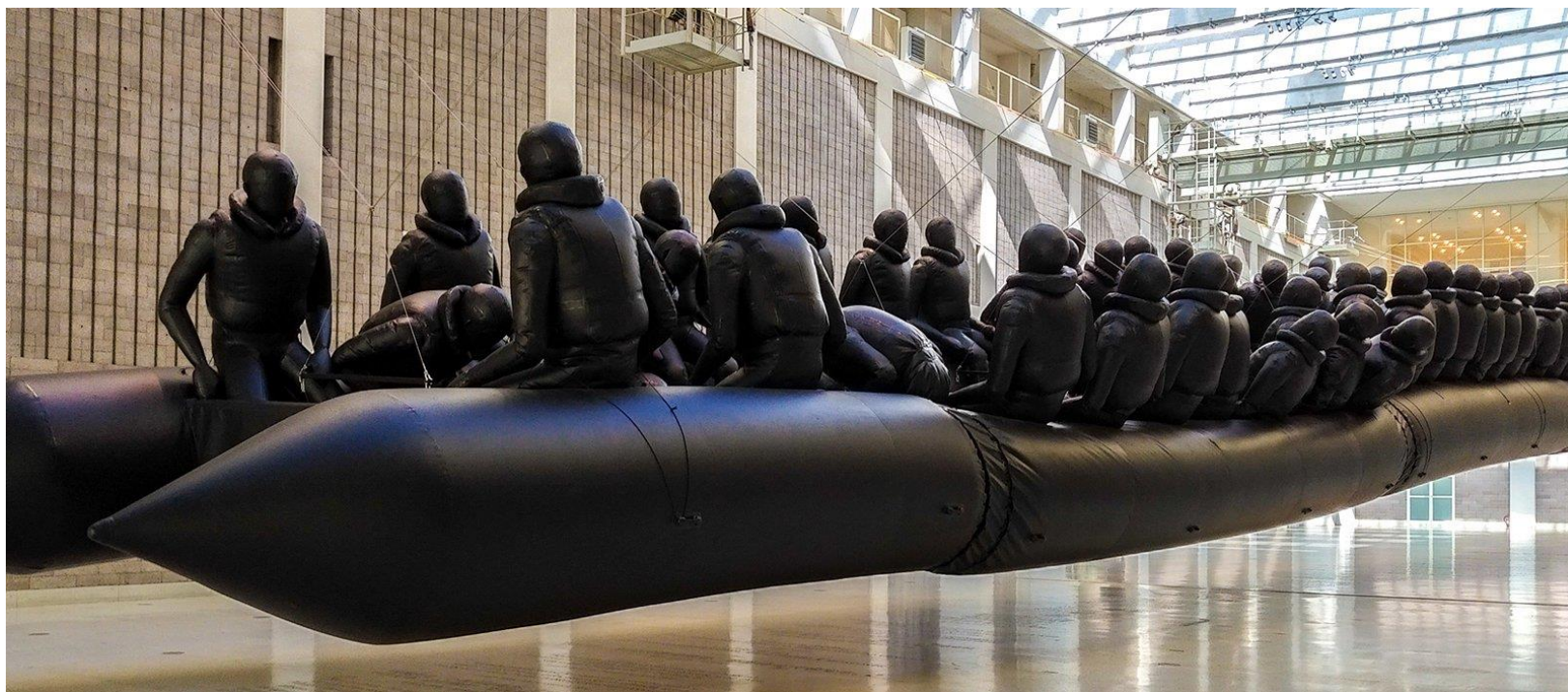
Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Architektura 20. století

prof. PhDr. Rostislav Švácha, CSc. / doc. PhDr. Richard Biegel, Ph.D.

Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Současné umění

Mgr. Zuzana Štefková, Ph.D.

Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Současná architektura

doc. PhDr. Richard Biegel, Ph.D. / prof. PhDr. Rostislav Švácha, CSc.

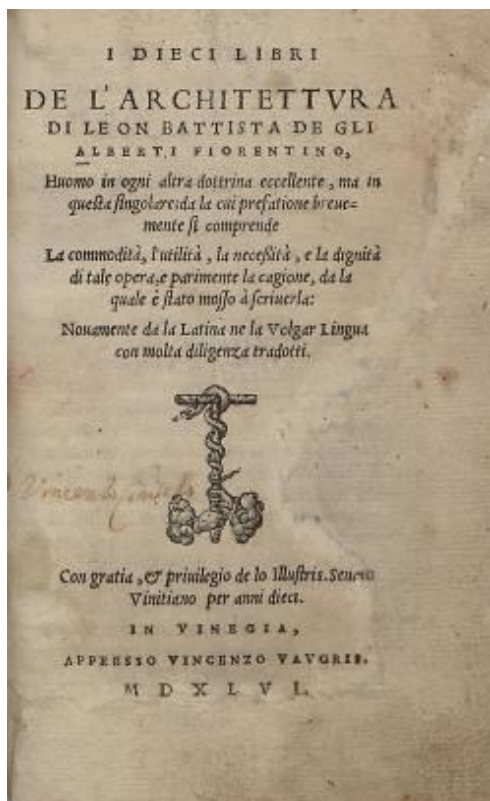
Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Ikonografie uměleckých děl

prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D.

Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Historiografie a metodologie dějin umění

PhDr. Tomáš Murár, Ph.D. / doc. PhDr. Marie Rakušanová, Ph.D.

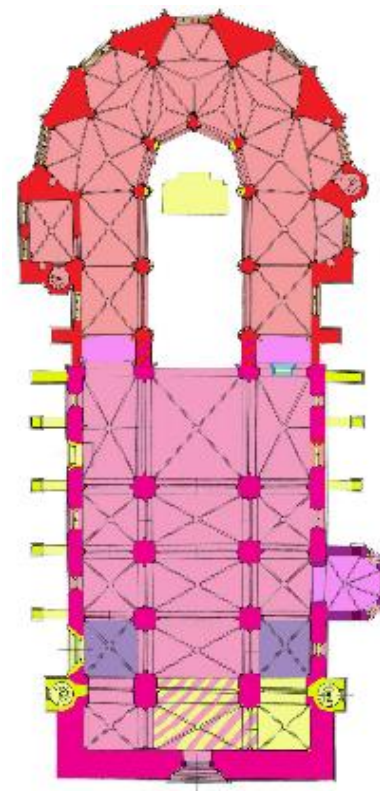
Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Památková péče

doc. PhDr. Richard Biegel, Ph.D. / prof. PhDr. Michaela Ottová, Ph.D.

Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Stavebně-historický průzkum

Ing. Petr Macek, Ph.D.

Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Teorie restaurování uměleckých děl

prof. PhDr. Michaela Ottová, Ph.D. / prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D.

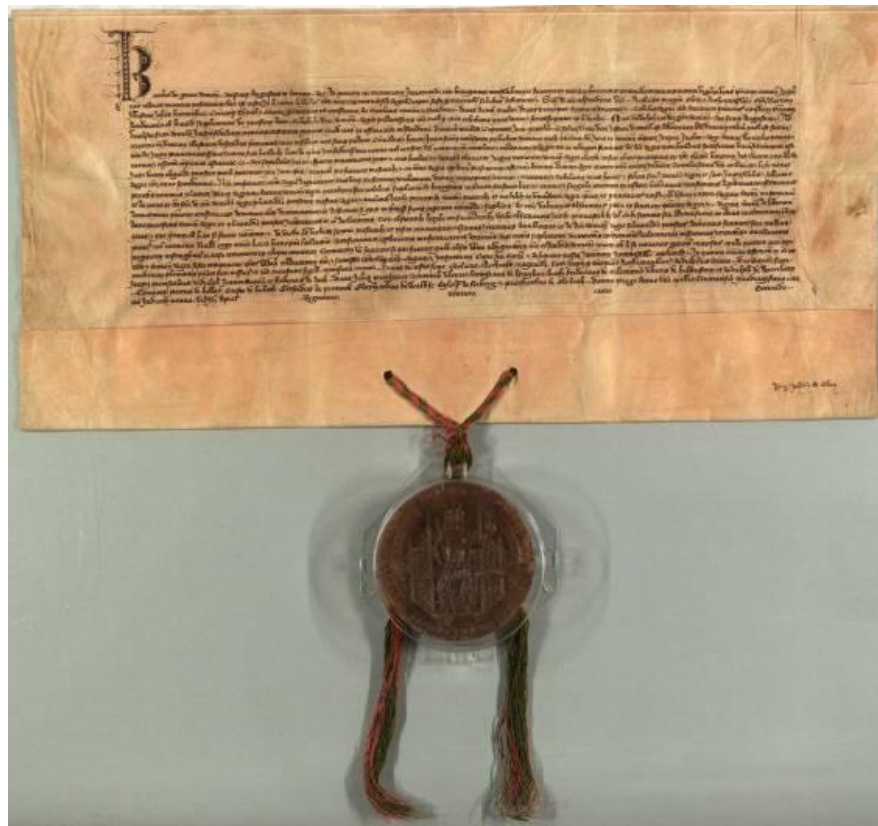
Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Umělecké řemeslo

PhDr. Jan Mergl, Ph.D.

Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Čtení historických pramenů

Mgr. Tomáš Sekyrka, Ph.D.

Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Výběrové externí přednášky

Dějiny fotografie / hradní architektura / mimoevropské umění / dějiny designu / kurátorství výstav / a mnohé další..

Hlavní témata dějin umění přednášená na ÚDU FF UK

Uměnovědné exkurze

Knihovna Ústavu pro dějiny umění

Knihovna Ústavu pro dějiny umění FF UK čítá cca 70.000 svazků a patří mezi největší oborové knihovny na Filozofické fakultě. Utvářela se postupným sjednocováním tematických souborů starých seminárních knihoven české a německé univerzity, z vlastních nákupů a získáváním knižních darů.

Vedle běžných akvizic knihovnu výrazně obohatily odkazy mnohdy velkých literárních celků a pozůstalostí významných osobností oboru. Tyto dnes reprezentují ve fondech knihovny ÚDU například vzácné fragmenty tzv. „Lehnerovy knihovny“ (pozůstalost Msgre. Ferdinanda Josefa Lehnera), nebo „Cibulkovy knihovny“ (pozůstalost prof. ThDr. PhDr. Josefa Cibulky), které tvoří základ historických sbírek knihovny.

Z nedávných darů je třeba zmínit odkazy knihoven Mojžíra Horyny a Dalibora Veselého, které zásadním způsobem obohatily knihovní fond Ústavu.

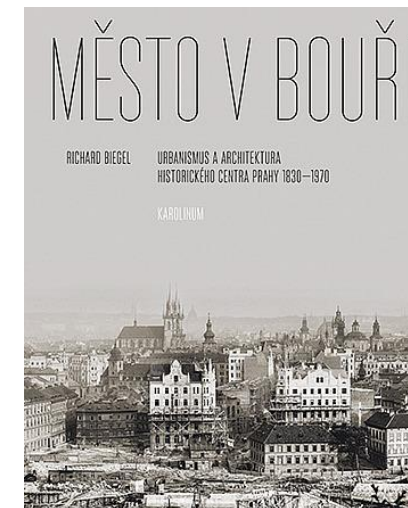
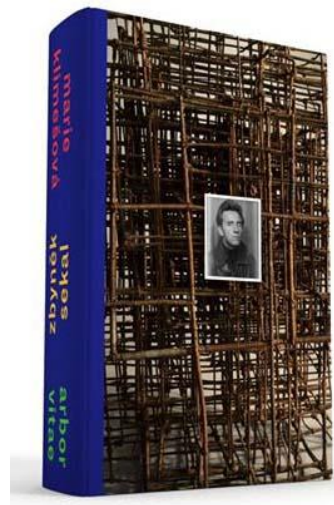
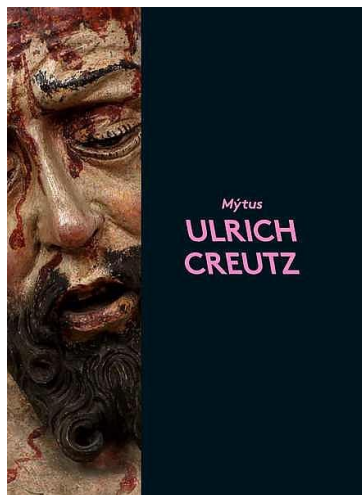
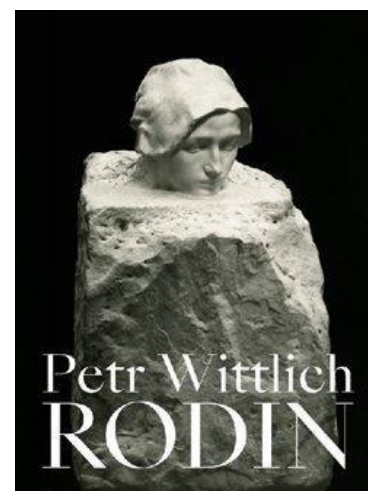
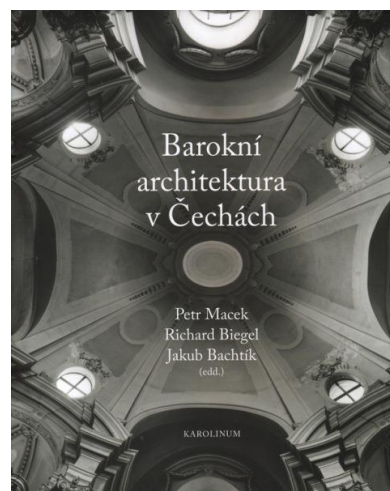
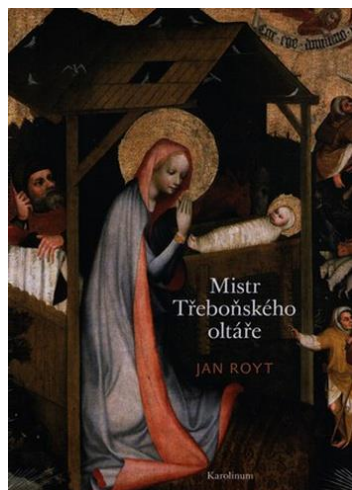

prof. Mojžíra Horyna (1945-2011)

prof. Dalibor Veselý (1934-2015)

Vybrané publikace pedagogů ústavu

Studium na ÚDU FF UK

Prezenční bakalářské studium (Bc.)

prezenční navazující magisterské studium (Mgr.)

prezenční a distanční doktorské studium (Ph.D.)

Bakalářské studium (Bc.)

Bakalářské studium je výhradně prezenční.

**Ve školním roce 2023/2024 se otevírá jako
jednooborové i dvouoborové.**

Bakalářské studium (Bc.)

Přijímací řízení je dvoukolové:

První kolo – talentový písemný test

- testuje se znalost architektonického názvosloví, znalost základních uměleckých děl a schopnost základního časového a slohového zařazení českých a evropských uměleckých děl.

Druhé kolo – ústní zkouška

- předmětem zkoušky je základní znalost dějin umění, schopnost zařadit hlavní osobnosti a umělecká díla do patřičného kontextu, znalost památek v místě bydliště či původu, znalost a porozumění přečtené literatury z dějin umění.

Bakalářské studium (Bc.)

Cílem bakalářského studia je získat podrobný přehled o dějinách českého a evropského umění s důrazem na vzájemné souvislosti uměleckých děl, hlavních osobností i klíčových uměleckých center a jejich zařazení do patřičného historického kontextu.

Výuka se odehrává formou přednášek, seminářů, cvičení a exkursí. Studium předpokládá aktivní účast studentů i jejich schopnost systematického studia české i zahraniční literatury.

V prvním ročníku student absolvuje úvodní předměty (proseminář, úvod do dějin umění, úvod do ikonografie, čtení historických pramenů) které mu vytvoří základ pro odborné studium dějin umění.

V prvních dvou letech rovněž absolvuje přehled dějin evropského a českého umění, v němž získá základní představu o hlavních tématech dějin umění od středověku po současnost.

Bakalářské studium (Bc.)

Své znalosti dále prohlubuje absolvováním výběrových přednášek, jejichž bohatá nabídka se každý rok mění.

Uměnovědnou práci si osvojí v seminářích, které se dělí dle jednotlivých období a témat a v nichž se setkávají studenti všech ročníků i stupňů studia.

Od druhého ročníku se studenti intenzivně věnují historiografii a metodologii, která je vede k poznávání nejrozumnějších výkladů dějin umění a tím i ke kritické reflexi jejich vlastní uměnovědné práce

Klíčovou součástí studia jsou souborné zkoušky (dějiny umění středověku, renesance, baroka a 19. a 20. století), na něž se student připravuje na základě absolvovaných přehledových výběrových přednášek a samostatného studia uměnovědné literatury. Tyto souborné zkoušky jsou přímým předstupněm bakalářských státnic.

Bakalářské studium (Bc.)

Významnou součástí studia jsou i předměty, které ukazují možné praktické využití oboru (památková péče, stavebně-historický průzkum, dějiny a teorie restaurování, kurátorství, muzeologie) a na které se váží i uměleckohistorická cvičení a možnost stáží v partnerských institucích, jako je Národní galerie, Národní památkový ústav, Národní muzeum nebo Ústav dějin umění AV ČR, v.v.i.

Neméně klíčová je možnost absolvování zahraničního studijního pobytu v rámci mezivládních a meziuniverzitních výměnných programů (ERASMUS+, DAAD, Aktion ad.), stejně jako možnost absolvování předmětů v rámci spolupráce 4EU+ s univerzitami v Paříži, Heidelbergu, Varšavě, Miláně a Kodani

Na závěr studia student obhájí bakalářskou práci a následně skládá státní zkoušku s dějin evropského umění, dějin českého umění a metodologie.

Navazující magisterské studium (Mgr.)

Magisterské studium je prezenční, jednooborové.

Přijímací řízení je ústní, jednokolové.

**Předmětem přijímací zkoušky jsou dějiny českého umění,
dějiny evropského umění a metodologie
v rozsahu státní bakalářské zkoušky na ÚDU FF UK**

Navazující magisterské studium (Mgr.)

Cílem studia je výrazně prohloubit znalosti nabyté v bakalářském studiu a získat komplexní a mnohovrstevnatý pohled na dějiny umění s důrazem na specializaci, směřující ke zvolenému tématu magisterské práce.

Magisterské studium předpokládá hluboký zájem studenta o zvolený obor a téma, jeho systematickou práci s literaturou a prameny i vědecký přístup ke zpracovávaným výstupům.

I během magisterského studia je velmi žádoucí absolvování zahraničního studijního pobytu se zaměřením na konkrétní specializaci, související se zpracovávanou magisterskou prací.

Navazující magisterské studium (Mgr.)

Vedle seminářů, exkursí a cvičení jsou hlavním předmětem výuky specializované přednášky, které se každý rok obměňují a které podrobně zpracovávají vybraná témata z dějin českého či evropského umění.

Na závěr studia je třeba obhájit magisterskou práci. Závěrečná Státní diplomová zkouška je opět věnována dějinám českého a evropského umění i metodologii, avšak ve výrazně hlubším záběru a s důrazem na kritickou práci s odbornou literaturou.

Doktorské studium (Ph.D.)

Přijímací řízení je ústní, jednokolové. Jeho předmětem je předložení projektu disertační práce a zkouška z dějin umění na úrovni Státních závěrečných magisterských zkoušek na ÚDU FF UK.

Náplní prezenčního i distančního studia jsou zkoušky a písemné práce, aktivní vědecká činnost a zpracování disertační práce ve formě standardní vědecké monografie.

V případě prezenčního studia se počítá s aktivním zapojením studenta do práce jednotlivých seminářů a dalších aktivit ústavu.

Doktorské studium je realizováno ve společném programu s Ústavem dějin umění AV ČR. v.v.i.

Více informací o ÚDU FF UK na www.udu.ff.cuni.cz

[Čeština](#) | [English](#) | [ff.cuni.cz](#)

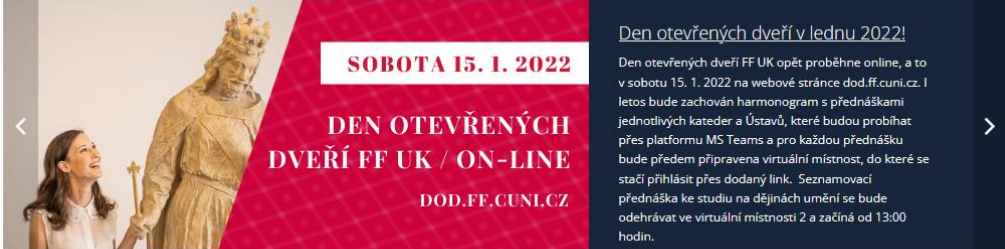
 [Rychlé odkazy](#)

ÚSTAV
PRO DĚJINY UMĚNÍ
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova

[Ústav](#) ▾ [Studium](#) ▾ [Uchazeč](#) ▾ [Věda a výzkum](#) ▾ [Knihovna](#) ▾ [Fotogalerie](#) [Exkurze](#) ▾ [Kontakt](#)

SOBOTA 15. 1. 2022
**DEN OTEVŘENÝCH
DVEŘÍ FF UK / ON-LINE**
DOD.FF.CUNI.CZ

[Den otevřených dveří v lednu 2022!](#)
Den otevřených dveří FF UK opět proběhne online, a to v sobotu 15. 1. 2022 na webové stránce dod.ff.cuni.cz. I letos bude zachován harmonogram s přednáškami jednotlivých kateder a Ústavů, které budou probíhat přes platformu MS Teams a pro každou přednášku bude předem připravena virtuální místnost, do které se stačí přihlásit přes dodaný link. Seznamovací přednáška ke studiu na dějinách umění se bude odehrávat ve virtuální místnosti 2 a začíná od 13:00 hodin.

[Den otevřených dveří v lednu 2022!](#) [Ivo Hlobil v českém dějině umění](#)

[Nástěnka](#) [Z fakulty](#)

[Jean-Louis Cohen v Praze!](#)
11.1.2022 [Nástěnka](#) [Email](#) [Twitter](#) [Facebook](#)
Pan prof. Svácha upozorňuje na přednášku Jeana Louise Cohena, významného architekta, historika a kurátora, dlouhodobě se věnujícímu výzkumu moderní architektury a městského plánování, na kterou všechny zájemce srdečně zve. Přednáška s názvem Uncle Sam in the Land of the Soviets – the Ambiguities of Russian Amerikanism se uskuteční v pondělí 17. 1. 2022 od 19:00 [...]

[Konzultace během zkouškového období!](#)
11.1.2022 [Nástěnka](#) [Email](#) [Twitter](#) [Facebook](#)
Pravidelně bude konzultovat jen p. dr. Macek, a to každou středu od 16.00. Ostatní nekonzultují, případně budou reagovat jen na e-mailové žádosti, též i veškeré osobně předběžně domluvené schůzky zůstávají v platnosti.

[Rozvrh ZS 2021](#)

415 138

[Konzultační hodiny](#)

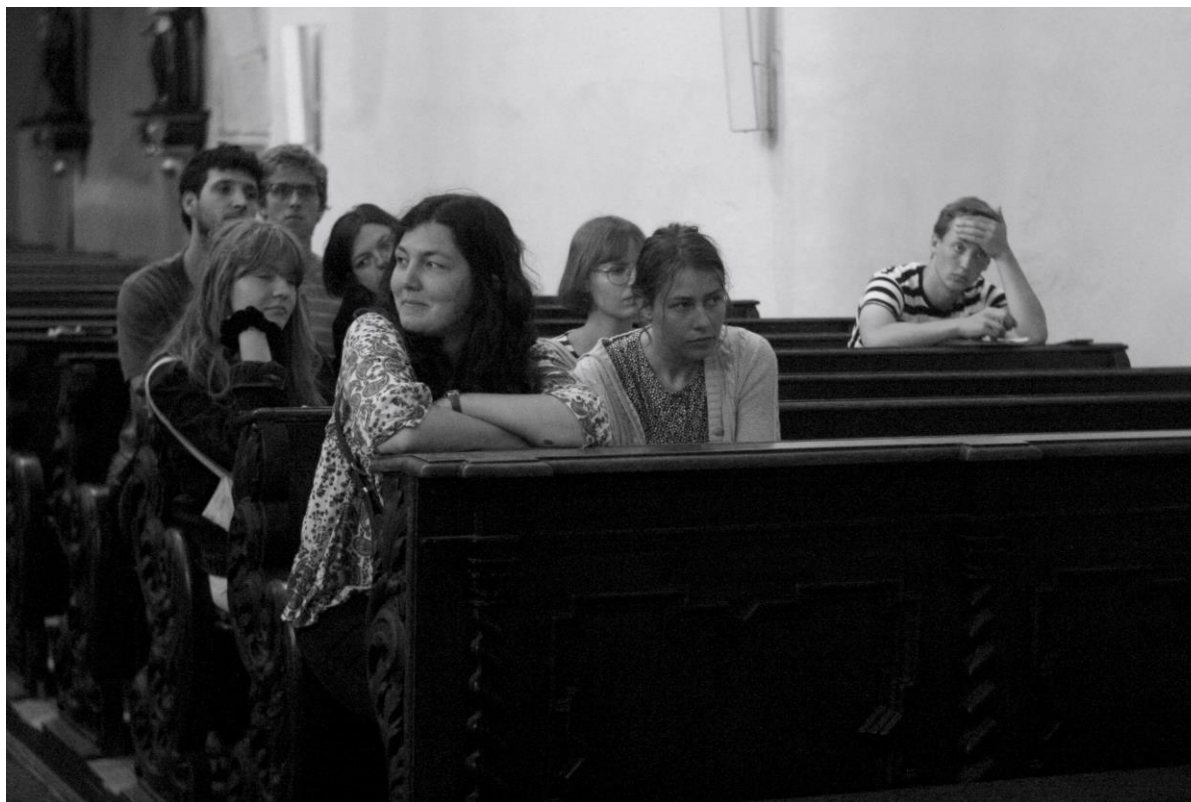
ÚTVAR

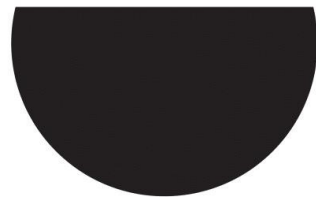
spolek studentů ÚDUFFUK

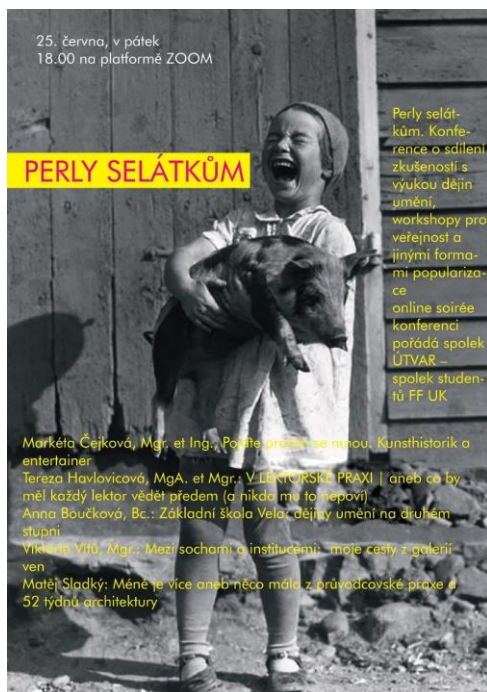

Studentský spolek ÚTVAR byl založen v roce 2016 a jeho členy jsou studenti i absolventi ÚDUFFUK. Jeho cílem je informovat o dění na ústavu, propojovat studenty napříč ročníky, ale i jiných teoretických a uměleckých oborů a usnadňovat a zpestřovat studentský život.

Spolek podporuje studentský život pořádáním neformálních akcí, mezi něž patří například pravidelné vánoční večírky, výlety, nebo tradiční piknik oslavující konec letního zkouškového období. Pořádá také veřejné akce, jako jsou přednášky, diskuze či promítání.

Spolek se také snaží usnadnit orientaci ve studiu budoucími nově přijatým studentům, kterým rovněž vytváří příležitost pro seznámení.

LITOMYŠL

Studentský spolek ÚTVAR zve všechny nastupující prváky i stávající studenty na seznamovací kurz do Litomyšle. **16. - 18. září 2022**

Pátek 16. září (jen pro prváky): seznamovací aktivita a poznávání města
 Sobota 17. září: prohlídka zámku, návštěva fakulty restaurování, procházka po sedmikostel
 Neděle 18. září: procházka po moderní a současné architektuře
 Přihlášky posílejte do 4.8. 2022 na email spolek.udu@gmail.com.

V září se těšíme na vás!
 Váš ÚTVAR

studentský spolek **ÚTVAR**

25. - 27. 9. 2020

zve všechny nově nastupující prváky i starší studenty na seznamovací kurz do JINDŘICHOVA HRADCE

pátek 25.9. (jen pro prváky): seznamovací aktivita + návštěva galerie
 sobota 26.9.: návštěva zámku a minoritního kláštera s našimi pedagogy + procházka za moderní architekturou s autory iniciativy #jeťoivjeměsto
 neděle 27.9.: prohlídka Žirovnice s Janem Dlenstlerem

Přihlášky posílejte do 4.9. 2020 na email spolek.udu@gmail.com. V září se těšíme na vás!
 váš ÚTVAR

- mail: spolek.udu@gmail.com

- facebook: <https://www.facebook.com/utvar.udu>

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Děkujeme vám za pozornost!